

Privatizációra készülnek a megyei önkormányzat kórházai

Tartalékok az egészségügyben

A Csongrád megyei önkormányzat fenntartásában levő három kórház, a makói, a szentesi, a deszki sorsáról, nevezetesen arról, hogy milyen formában működjenek a jövőben, egyelőre csak gondolkozunk – válaszolta érdeklődésünkre Huber Bertalan, a megyei közgyűlés főjegyzője. A kérdés, miszerint várható-e az említett kórházak funkcionális privatizációja, azért is aktuális, mert épp a napokban „torpant meg” a szegedi járó- és fekvőbeteg-intézmények működésének átalakítása. A funkcionális privatizáció Szegeden átmenetileg lekerült a napirendről.

A deszki és a makói kórház a Csongrád megyei önkormányzat tulajdonában és fenntartásában van, míg a szentesi esetében a megye csak az ingatlanok egy részének tulajdonosa. A szeptemberi közgyűlésére terjesztik be a megyei önkormányzat fenntartásában levő járó- és fekvőbeteg-intézmények – 2001. és 2006. közötti – fejlesztési és működtetési koncepcióját. Az előterjesztés tartalmazza, hogy mi szükséges – a 2002. szeptember 30-ig teljesítendő – szakmai minimumfeltételekhez, foglalkozik a címzett támogatásokból történő beruházásokkal, számba veszi azokat a lehetőségeket, amelyek kínálkoznak a kórházak működésének átalakítására.

A megyei főjegyző szerint ha a csekély mértékű támogatás mellett plusz pénzforrásokat nem tudnak bevonni a kórházak működtetésébe, akkor pusztán a működési keretek megváltoztatásának nincs értelme. A megyei közgyűlés a privatizációs törvény megszületését várja kórházai működésének átalakításához.

Makói kórházhomlokzat. Egy a három közül. (Fotó: Miskolczi Róbert)

A makói kórház igazgatója, Takáts István kérdésünkre elmondta: a kórházprivatizációs törvény megszületése, illetve a megyei közgyűlés döntése után a makói kórház vezetése nonprofit vállalkozási formában, kht. keretei között képzeli el az intézmény további működését.

A szentesi kórház igazgatója, Kovács Ágnes úgy gondolja: az átalakítás legfőbb eleme, a hiányzó pénzek előteremtése a működéshez. Olyan szervezeti forma szükséges, amely lehetővé teszi a plusz anyagi források biztosítását kórház számára.

A deszki kórház igazgató professzora, Kraszkó Pál rövid távon nem fűz nagy reményeket a privatizációhoz, ami szerinte csak hosszabb távon hoz eredményeket. A professzor elkerülhetetlennek tartja a funkcionális privatizációt, ami véleménye szerint az egészségügy rejteget tartaléka, mert érdekelté teszi a kórházak alkalmazottait.

A kormány elfogadta azt a törvénytervezetet, amely lehetővé teszi, hogy az egészségügyi szolgáltató intézmények a szolgáltatásokat nonprofit gazdálkodási formában működtethessék. Az egészségügyi miniszter, Mikola István szerint a törvénytervezet értelmében az egészségügyi szolgáltató intézmények köthetnek olyan szerződést és létrehozhatnak olyan közhasznú társaságot, amelyek átveszik a tulajdonostól az egészségügyi intézmény működtetési felelősségét. Az egészségügyi tárca vezetője úgy vélekedett, hogy a nonprofit gazdálkodás bizonyos piaci mozgásokat tesz lehetővé, s ez elősegítheti a forrásbevonást.

A tárca vezetője a kormányülés után kijelentette, hogy a soproni, a kiskunhalasi és a szegedi kórház-privatizációs kísérletek közül az utóbbinak, a szegedinek van a legnagyobb esélye, hogy ebben a konstrukcióban sikeres legyen.

K. K.

Istenige

Sietek leszögezni: határozottan nem szeretném, ha a választások után szélső liberális kormánya lenne az országának. Azzal is egyetértek, hogy jövőbeni vezetőink a magyarság érdekeit képviseljék, sőt: az sem zavarna, ha ezt Isten akaratát szem előtt tartva tennék. Veszélyt abban nem látok (pontosan ugyan nem értem, mit jelent), ha a tavaszi győztesek előbbre viszik az istenigét, bár afelől vannak kétségeim, feltétlenül hódolniuk kell-e az Úr előtt, és nem elegendő-e, ha hozzáértéssel és becsületesen teszik a dolgukat. Mégis felszisszentem Gyulai Endre megyés püspök választási körlevele és könyörgésmintái hallatán. Mondom, nem politikai meggyőződésemben sért a dolog, inkább úgy érzem, kínos az efféle megnyilvánulás.

Először is azért, mert nem hiszem, hogy a pártokkal együtt az egyháznak is készülnie kellene a választásokra, híveit is mozgósítva. Persze, adódhat és adódott már olyan politikai helyzet, melyben az egyház nem maradhat cinkos-néma, de ma Magyarországon nem fenyeget ilyen veszély, bármi legyen is a választások kimenetele. Kívülről szemlélve most inkább az fenyeget, hogy túl közel kerülve a politikához, az egyház elveszíti hitelét. A voksolás kimenetelére történt könyörgés pedig pártok emlegetése nélkül is direkt politizálás.

Az is sajátos, hogy a püspök mintákat készít a híveknek a fohászokhoz, mely eredendően egyéni és személyes dolog. Az egyház és a hívők viszonyától természetesen soha nem volt idegen az effajta szellemi gyámoklás, de nem véletlen, hogy az utóbbi időben egyre többen sürgetik az egyház (különösen a katolikus) beszédmódjának változását, egy új, modern, árnyaltabb és rugalmasabb kommunikációt. Mely nem csak saját híveit, hanem a társadalom egészét képes mozgósítani az olyan kérésekben, melyekben – a választási kampánnyal ellentétben – az egyház valóban nem maradhatna télen.

Keszler Gabriella

Könyvgyűjtés

Munkatársunktól

A határon túli magyarok megsegítésére könyvgyűjtési akciót szervez a szegedi Somogyi-könyvtár fiókkönyvtára, melynek keretében szeptember 8-ig jó állapotban lévő szépirodalmi műveket, tankönyveket és folyóiratokat várnak köl-

csonzsi időben az olvasótól. Hétfőn közel háromszáz kötetet vitt el a nagylaki polgármester egy leendő erdélyi könyvtár kialakításának megsegítésére. A Somogyi-könyvtár év közben is várja a könyvadományokat, hogy eljuttassa azokat a határon túli magyaroknak.

Mikor és mit mondott a püspök

Gyulai Endre szeged-csanádi megyés püspök nyilatkozatai az elmúlt években többször is politikai vihart kavartak. Az egyházi méltóság azonban minden alkalommal hangsúlyozta, nem akart beleszólni világi dolgokba, de ennek ellent mond, hogy választási nagygyűlésen szólalt fel, és a mostani körlevele is arra utal: a püspök beleavatkozott a pártpolitikába.

A püspök „bevezetőjében elmondta, hogy ő egyetlen pártot sem ajánl a választók figyelmébe, mindenkinek azt javasolja, saját lelkiismeretére hallgasson, amikor majd leadja voksát. Szent István nem véletlenül találta meg a keresztény értékeket, amelyek segítségével sikerült megőrizni magyarságunkat. Manapság a szabadság időnként átsap a farkastörvények uralmába, egyes „szenteknek” jobban maguk felé hajlik a kezük, mint az megbocsátható lenne. Nem jó az, ha olyan ember kezében van a kormányruha, aki csak a maga feje után megy.”

(Részlet Gyulai Endre felszólalásából Orbán Viktor akkori Fidesz-pártelnök, miniszterelnök-jelölt szegedi kampánynagygyűlésén. Délmagyarország, 1998. április 20.)

A hazai katolikus templomokban sok helyen kéri Isten áldását az Orbán-kormányra. „A katolikus egyház és a kormányzat viszonyára vonatkozó kérdésre válaszolva Gyulai Endre szeged-csanádi püspök hangsúlyozta, hogy a katolikus egyház már a királyok alatt, sőt a Rákosi-érában is Isten áldását kérte az állam vezetőire.

(Népszava, 1999. július 17.)

A Jobboldali Ifjúsági Szövetség által a dorogházi római katolikus plébánián rendezett Kereszténység a közéletben című konferencia meghívott előadóinak névsorában a pártpolitikások közt Gyulai Endre neve is olvasható, aki egyébként Harrach Péter szociális és családügyi miniszter, Semjén Zsolt, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának egyházi ügyekkel megbízott helyettes államtitkára, Németh Zsolt külügyi államtitkár, Osztie Zoltán, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége országos elnöke, Tökécski László politológus, ifj. Hegedűs Lóránt országgyűlési képviselő (MIÉP), illetve Molnár Tamás filozófus mellett szintén felszólalt.

(Nógrádi Hírlap 2001. március 1.)

Gyulai Endre körlevelében rendelte el „most, amikor a pártok már elindították választási kampányukat” és az egyház „sem maradhat télen”, hogy az „október 7-i felajánlás megismétlése után, a gyászmisék kivételével minden vasárnap és minden hétköznap minden szentmisén a hívek könyörgésébe vegyenek be egy külön fohászt, azt kérve az Úrtól, hogy adjon akaratát szerinti vezetőket, akik a magyar népet az ország érdekeit képviselve, önzetlenül és áldozatosan lesznek képesek kormányozni. Ez a rendelkezésem a választások előtti utolsó napig érvényes.”

(Szeged, 2001. augusztus hó)

Gyulai Endre II. János Pálra hivatkozik

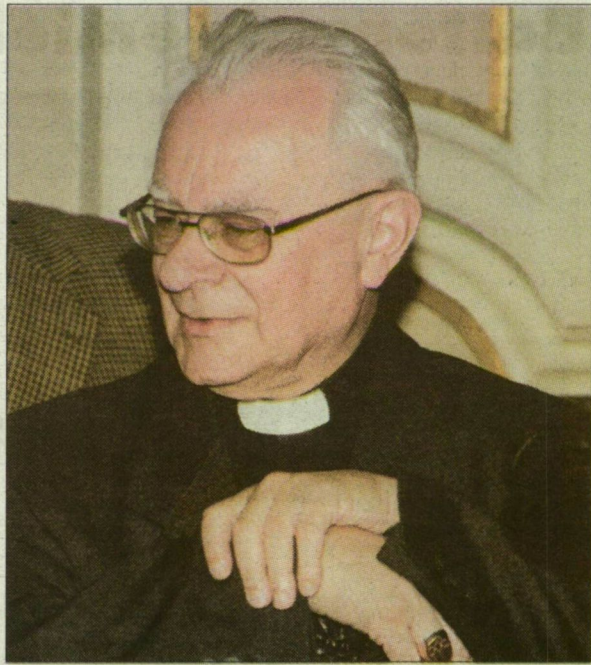
Politika, egyház, -politika

Gyulai Endre szeged-csanádi püspök a jövő évi választásokkal kapcsolatban megfogalmazott körlevelét megütőközéssel fogadta az MSZP és az SZDSZ. Velük szemben viszont a vallászociológus természetesen tartja, hogy politizál az egyház. A református és az evangélikus egyház képviselői azonban igyekeznek különválasztani a politikát a hitélettől, bár az utóbbi képviselői a választások előtt buzdítani fogják a részvételre.

Körlevelemben nem szándékoztam egyetlen politikai pártot sem megszólítani, hiába próbálják ezt most egyesek úgy beállítani – nyilatkozta lapunknak Gyulai Endre püspök. – A szélsőséges liberális gondolkodásmód ebben az összefüggésben nem pártokra vagy pártokra vonatkozik, nem is eszmékre, hanem a szabados erkölcsiséget és az önérdékű politizálást jelenti. II. János Pál pápa is ebben az értelemben használja a liberalizmus kifejezést a Centesimus Annus kezdetű, szociális témájú enciklikájában – hangsúlyozta Gyulai Endre.

A szélsőséges liberális gondolkodásmód az egész társadalomra veszélyes és ellentétben áll a keresztény erkölcsi és társadalmi normákkal – folytatta a püspök.

Gyulai Endre körlevelében megfogalmazott felhívást megütőközéssel fogadta a Magyar Szocialista Párt és a Szabad Demokraták Szövetsége.

Gyulai Endre: A körlevelében nincs szó pártpolitikáról. (Fotó: Schmidt Andrea)

A Centesimus Annus-ról

II. János Pál pápa elődje, XIII. Leó *Rerum Novarum* kezdetű szociális enciklikájának századik évfordulója alkalmából adta ki a Centesimus Annus. II. János Pál és elődje a liberalizmust, mint társadalmi jelenséget, a keresztény szociális felfogással ellentétes társadalmi gondolkodásmódként jellemzik.

A két párt nyilatkozatban bírálta a katolikus püspök, az egyház beavatkozását a választásokba.

Politológusok egyelőre érdeklődésükkel nem akartak nyilatkozni a püspöki körlevél esetleges politikai következményeiről.

Nincs ember, aki meg

tudná mondani, hogy milyen következményei lesznek ezeknek a kijelentéseknek – mondta Kovács László politológus.

A püspök szándékával ellentétben a pártok az ultraliberális gondolkodásmódról tett kijelentést mindenképpen pártpolitikai megnyilatkozásként értelmezik – nyilatkozta la-

punknak Máté-Tóth András, a Szegedi Tudományegyetem vallástudományi tanszék vezetője.

A tanszékvezető elmondta: valamennyi egyház politikai tényező is, politikai súlyuk a hívektől várható szavazatok arányában nagyobb vagy kisebb. Természetes, hogy a keresztény egyházak a saját hitelveik alapján nem egyezhetnek bele abba, hogy csak a lelkek felett viseljenek gondot.

– Politizálnia kell az egyháznak, csak nem mindegy, hogy hogyan, hiszen abszurd lenne, hogy egy több milliós tagot számláló szervezet elzárkózzon a társadalmi kérdésektől – mondta Máté-Tóth András.

– A szegedi református egyházközösség nem szándékozik körlevelében buzdítani a választási előkészületekre – nyilatkozta Bartha Tibor, az egyházközösség vezető lelkésze. – A magyarországi református egyházban az utóbbi tizenöt esztendő folyamán nem volt rá példa, hogy politikai események kapcsán direkt megszólították volna a híveket. Igyekezzünk a politikát különválasztani a hitélettől.

– A választási kampány elején nem tervez megnyilatkozást a magyarországi evangélikus egyház – mondta Cserhádi Sándor. Az evangélikus lelkész hozzátette: a választások előtt mindenképpen buzdítani fogják a híveket arra, hogy éljenek a demokrácia lehetőségeivel és vegyenek részt a voksolásban.

Ilyés Szabolcs

Elítélik az abortuszt és az eutanáziát

Ökumenikus nyilatkozat Szegeden

Hét pontból álló ökumenikus nyilatkozatot írt alá Szegeden négy keresztény felekezet képviselője. A nemzetközi konferencia első napján elfogadott és tegnap nyilvánosságra hozott dokumentumban Babel Balázs kalocsai érsek, Bölskei Gusztáv református és Ittész János evangélikus püspökök, valamint Simeon ortodox metropolita az evangélium közös hirdetésére hívtak fel minden megkereszteltet.

A tanácskozáson részt vett egyházi méltóságok kijelentették: a keresztény misszió csak a különböző felekezetek együttműködésével, összehangolt tevékenységével valósítható meg.

A történelem során egymástól elszakadt felekezetek képviselői a jövőben közös fellépést sürgetnek a hitoktatás, valamint a szociális-karitatív tevékenységek munkatereit.

A misszió és az evangélicizáció eredményes végzéséhez szükséges, hogy a történelmi egyházak együtt legyenek jelen az írott és az elektronikus médiában, valamint a tudományos és a művészeti életben.

A nyilatkozat elítélte az abortuszt, mint a családtervezés eszközt, valamint az eutanáziát. Megfogalmazták: a homoszexuális kapcsolatra keresztény családdal nem építhető.

I. Sz.